

8/2021

fonde og forvaltning

Fondsret
Domme
Afgørelser
Fremtidsfuldmagter

Forvaltningsinstituttet

for Lokale Pengeinstitutter

Direktørens forord

■ Af direktør for Forvaltningsinstituttet for Lokale Pengeinstitutter, advokat **Ole Reinholdt**

En ny anbringelsesbekendtgørelse for ikke-erhvervsdrivende fonde trådte i kraft den 1. november 2020. Bekendtgørelsen fastsætter detaljerede regler for, hvordan ikke-erhvervsdrivendes fondes bundne kapitaler skal anbringes. I artiklen redegøres der for betydningen af de nye regler og de væsentligste ændringer, herunder Forvaltningsinstituttets generelle anbefalinger til værdipapirinvestering som følge af ændringerne. De initiativer, de nye anbringelsesregler ikke behandler, bliver også berørt.

Samarbejdet med Forvaltningsafdelingen og i visse tilfælde med Civilstyrelsen i forbindelse med frigivelse af midler, bliver beskrevet nærmere i artiklen. I Fonde og Forvaltning 7/2020 belystes de nye regler om fremtidsfuldmagter. Forvaltningsinstituttet gav her udtryk for, at instituttet ville følge udviklingen på området og desuden forsøge at belyse

værgemålsområdet – dette kan man læse mere om i artiklen: Hvorledes udvikler ”kampen mod værgemål” sig og hvorfor?

Tak til Professor, lic.jur. Lennart Lynge Andersen for et godt samarbejde om den fortsatte udgivelse af Fonde og Forvaltning samt diverse indlæg om nyt fra fonde området.

Tak til investeringschef Niels Hannibalsen og kontorchef Marlene Vestergaard for artiklen vedrørende den nye bekendtgørelse om anbringelse og bestyrelse af fondes midler (BEK nr. 1525 af 28/10/2020).

God læselyst.

Ole Reinholdt

Indholdsfortegnelse

Direktørens forord	2
Ny anbringelsesbekendtgørelse	3
De initiativer, de nye anbringelsesregler ikke behandler	6
Samarbejdet med forvaltningsafdelingen i forbindelse med frigivelse af midler	8
Fondsbestyrelsen skal huske	11
Nogle nyheder på fondsområdet	14
Hvorledes udvikler ”kampen mod værgemål” sig og hvorfor?	16
Oversigt over pengeinstitutter som samarbejder med Forvaltningsinstituttet	20

Udgivet af Forvaltningsinstituttet
for Lokale Pengeinstitutter
Toldbodgade 33, 3., 1253 København K
Tlf.nr. 3369 1777, fax-nr. 3314 9796
E-mail: forv@forv.dk
www.forvaltningsinst.dk

Redaktion:
Ole Reinholdt, ansvarshavende
Lennart Lynge Andersen, professor, lic.jur.

Grafisk opsætning: MONTAGEbureauet ApS
Foto: Lars Grunwald, Colourbox
og Shutterstock

December 2021

Ny anbringelsesbekendtgørelse

■ Af professor, lic.jur. **Lennart Lyng Andersen**,
Investeringschef **Niels Hannibalsen** og
Kontorchef **Marlene Vestergaard**

1. Baggrund

En ny anbringelsesbekendtgørelse for ikke-erhvervsdrivende fonde trådte i kraft med virkning fra 1. november 2020. Bekendtgørelsen fastsætter detaljerede regler for, hvordan ikke-erhvervsdrivende fondes (omfattet af fondsloven) bundne kapitaler skal anbringes.

Om investering af fondes bundne midler henvises generelt til Forvaltningsinstituttets hjemmeside www.forvaltningsinstituttet.dk, hvor der også på forsiden er lagt et nyhedsbrev op med titlen ”udvidede muligheder for investering for fonde”.

De tidligere gældende regler var baseret på principper fra midten af 1980’erne. Anbringelsesreglerne har været kritiseret for at begrænse ikke-erhvervsdrivendes fondes investeringsmuligheder i form af regler, der ikke over årene er blevet tilpasset de økonomiske realiteter fondene levede under, for eksempel ved at de såkaldte ”sikre” obligationer efterhånden nærmer sig 0.

De senere års lave renteniveau, og det deraf følgende lave afkast af fondenes midler, samt efterspørgslen på bedre investeringsmuligheder fra fondene, har derfor præget udformningen af de nye regler, der især medfører ændringer af, hvor meget fondene må investere i bl.a. aktier og erhvervsobligationer, og hvordan fondene mere hensigtsmæssigt kan investere.

Civilstyrelsen har været lydhør overfor, at et manglende afkast går ud over de årlige uddelinger og

dermed fondenes mulighed for at bidrage til de mange gode formål, som fondene er sat i verden for at støtte.

De nye ændringer hilses velkomne og giver fondene mere fleksible og forbedrede muligheder for at kunne øge det årlige potentielle afkast, og dermed opnå flere uddelingskroner.

Ved ændring af investeringsstrategi er det vigtigt for fondsbestyrelsen at forholde sig til hvad det betyder, hvis der kommer et år med negativt afkast på kapitalen.

2. Væsentlige ændringer

Geninvestering af kontante midler - § 3

Det præciseres, at kontante indeståender på fondenes bundne midler (kapital konto) skal geninvesteres senest 3 måneder efter beløbet er indsat. Fonde skal altså anbringe sine bundne midler i overensstemmelse med bekendtgørelsen, medmindre andet følger af fondsvedtægterne, arveladers testationsbestemmelser eller lignende.

Procentsatsen (”halvdels-reglen”) for investering i blandt andet aktier og erhvervsobligationer øges - § 5, stk. 1

Den tidligere 50 %-grænse for bl.a. aktier og erhvervsobligationer hæves til 75 %. Det betyder, at fondene herved sikres en bedre forudsætning for at opnå et større afkast, idet en større andel af midlerne kan placeres i aktier m.v. En sådan fleksibilitet sikrer således også en større spredning og mulighed for at øge afkastet. Reglen betyder således, at fonde alene er forpligtet til at anbringe minimum 25 procent af midlerne i rentebærende obligationer. Procentsatsen opgøres på investeringstidspunktet.➤

... Ny anbringelsesbekendtgørelse

Som hidtil må ikke-erhvervsdrivende fonde højst anbringe 15 pct. af fondens bundne midlerne i aktier, erhvervsobligationer eller konvertible obligationer fra det samme selskab jf. § 6. Det er en ny tilføjelse, at der heller ikke kan placeres mere end 15 % af fondenes midler i samme koncern.

Obligationer - § 7

Alle midler kan anbringes i rentebærende obligationer, hvis disse handles på et reguleret marked. Rentebærende forstås som obligationer med en rente på 0 % eller derover. Det er ikke muligt at placere midler i obligationer med negativ rente – selvom den effektive rente er positiv.

Udbyttebetaling fra aktier - § 12

Kravet til udbyttebetaling fra aktier lempes, så aktien kun behøver at give udbytte én gang indenfor en treårig periode. Dette giver flere investeringsmuligheder i selskaber, der i et enkelt eller to år undlader udbyttebetaling.

Alternative investeringsfonde - § 13

Det er nu muligt at anbringe op til 15 % af den bundne kapital i alternative investeringsfonde (f.eks. ejendomsfonde) under visse nærmere angivne betingelser. Det er blandt andet en betingelse, at forvalteren af den alternative investeringsfond har tilladelse til at markedsføre den alternative investeringsfond over for detailinvestorer i Danmark.

Afledte finansielle instrumenter - § 14

Der kan anvendes afledte finansielle instrumenter (f.eks. futures, optioner, terminskontrakter, swaps m.v.) på dækket basis, når anvendelsen heraf sker til afdækning (hedging) af risici forbundet med fondenes investeringer, og det ikke forøger den samlede eksponering. Dette gør det nu muligt for

fondene at sikre sig imod eventuelle valuta- og renterisici.

Den nye bekendtgørelse indeholder også andre mindre ændringer og præciseringer. Blandt andet præciseres det, at bekendtgørelsen ikke finder anvendelse på arv og gaver, som bestyrelsen har besluttet skal anvendes til uddeling jf. fondslovens § 9, stk. 2 og nærmere nedenfor, som anført af Professor lic.jur. Lennart Lynge Andersen. Overordnet er bekendtgørelsen dog struktureret på samme måde som tidligere.

3. Forvaltningsinstituttets generelle anbefaling til værdipapirinvestering som følge af ændringerne

Forvaltningsinstituttet anbefaler, at fondene placerer sig med op til 75 % i aktiebaserede investeringsforeninger eller aktier. Med andre ord med den højest mulige risiko inden for anbringelsesbekendtgørelsens rammer. Denne anbefaling er ud fra en betragtning om, at de fleste fonde har en uendelig levetid og ikke har brug for et fast afkast.

Det må forventes at en fond, der udnytter de nye rammer i anbringelsesbekendtgørelsen fuldt ud, vil kunne opnå et langsigtet gennemsnitligt afkast på mellem 4,5 – 6,75 %, men i enkelte år vil kunne opleve et negativt afkast på over 10 % på kapitalen.

Det er vigtigt for bestyrelsen at være opmærksom på, at afkast og risiko som bekendt hænger sammen – det vil sige at en større allokering i aktier og erhvervsobligationer automatisk vil betyde en højere risiko. Alt andet lige betyder dette, at bestyrelsen må forvente, at der kan forekomme større udsving i afkastet år for år, hvis bestyrelsen vælger at udnytte de nye rammer i bekendtgørelsen.

... Ny anbringelsesbekendtgørelse

4. Konkrete bemærkninger i forhold til anbefalingerne

Det er bestyrelsen i fonden, der skal vurdere forsvarligheden af fondens formueforvaltning, hvilket også medfører, at bestyrelsen vil skulle vurdere, om det i den enkelte fond vil være forsvarligt fuldt ud at udnytte de nye muligheder. Fondsbestyrelsen skal således fortsat overholde bekendtgørelsens § 2, som bestemmer, at midlerne skal anbringes forsvarligt og bedst muligt. Herefter skal fonden placere midlerne i overensstemmelse med bekendtgørelsen dog således, at man må respektere fondsvedtægternes eventuelle retningslinjer, der både kan være mere restriktive eller lempeligere.

Bekendtgørelsens § 2, stk. 3 angiver en række undtagelser til pligten til at anbringe fondens midler efter reglerne i anbringelsesbekendtgørelsen. For det første gælder anbringelsespligten ikke, hvis der

er truffet anden bestemmelse i fondens vedtægter. For det andet gælder anbringelsespligten ikke for (i) renter og andet afkast af fondens aktiver, (ii) arv og gave som arvelader eller gaved giver har bestemt skal anvendes til uddeling, samt som ny tilføjelse (iii) arv og gave, som bestyrelsen har besluttet skal anvendes til uddeling i overensstemmelse med fondslovens § 9, stk. 2. Midler, der er skænket eller udlagt på skifte, kan forblive i den form, i hvilken de er modtaget.

Efter § 9, stk. 4 kan Civilstyrelsen tillade, at midlerne anbringes på anden måde end anført i bekendtgørelsen.

Forvaltningsinstituttet giver gerne yderligere information og rådgivning, så fonden får den bedst mulige vejledning, når fondskapitalen skal investeres.

De initiativer, de nye anbringelsesregler ikke behandler

■ Af professor, lic.jur. **Lennart Lyng Andersen,**

1. Den første del af artiklen behandler anbringelsesreglerne navnlig ud fra en nyhedssynsvinkel. Reglerne skal angiveligt give fondene bedre indtjeningsmuligheder, hvilket er et stort (og relevant) ønske i mange fondsbestyrelser. De henviser navnlig til konsekvenserne af de senere års rentefald. Desværre har man ikke ændret i de basale regler, og det er spørgsmålet, hvad fondene er bedst tjent med: En øget mulighed for at sprælle lidt eller at lide en stille død. Det er emnet for denne korte

afslutning på artiklen, idet jeg behandlede problemet ret udførligt i Fonde nr. 6 2016 s. 11 ff.

Ved fondsloven i 1984 bestemte fondslovens § 9, at en fonds aktiver opdeles i bundne aktiver, der kun kan frigives med samtykke fra Civilstyrelsen, og uddelingsaktiver, der til gengæld skal anvendes til uddeling til formålet og fondens administration, jf. § 29. Man skulle med andre ord søge at bevare den oprindelige kapital, også ud fra det sigte, at en fond normalt er evigtvarende. Disse regler gælder stadig. En undtagelse bestod i, at fondens stifter i vedtægterne kunne bestemme, at fondens midler

... De initiativer, de nye anbringelsesregler ikke behandler

skulle uddeles over en nærmere angivet årrække, nu § 9, stk. 5, og i 1992 kom en praktisk vigtig undtagelse i § 9, stk. 2 (nu § 9, stk. 3), hvorefter en fondsbestyrelse kan uddele beløb, der modsvarer nettokursgevinsten i det foregående år. Bestyrelsen beslutning skal være truffet senest 6 måneder efter det foregående regnskabsårs afslutning.

Problemet er ikke blevet mindre siden 2016 – snarere tværtimod – og baggrunden er for de fleste almindelige fondes vedkommende renteutviklingen. Bankrenter er yderst beskedne – vel nærmest ikke-eksisterende – og obligationsrenterne er faldet drastisk. Fondene skal måske betale negative renter. Fondsbestyrelserne har oplevet, at indtægterne er faldet år efter år, og at der ikke længere er midler i samme omfang til uddeling som tidligere. Hos mange fonde står antallet af ansøgninger slet ikke mål med de reducerede muligheder for at gøre godt. Det samme gælder, hvis vedtægterne foreskriver en række faste uddelinger.

2. I 2016-artiklen redegjorde jeg for praksis med hensyn til dispensation efter fondslovens § 9, stk. 1. Den har - i overensstemmelse med praksis før fondsloven - altid været restriktiv, og jeg har ikke set afgørelser fra Civilstyrelsen, der dokumenterer en ændret administrativ praksis.

I lyset af erfaringerne siden da er jeg fortsat tilhænger af de løsningsforslag, jeg nævnte:

(1) Hvis det lægges til grund, at mange fonde har vanskeligt ved at opnå tilfredsstillende indtægter, er løsningen at ændre fondslovens § 9, stk. 1, og på den måde løse for det faste udgangspunkt. Det vil være et stort skridt i forhold til administrativ praksis, men det kommer i betragtning, at synet på fondes levealder formentlig har ændret sig siden

fondsreformen i 1984. Frem for at være evigtvarende, er det vigtigt for mange fondsstiftere dels at kunne uddele mærkbare beløb, dels at det sker i en periode, hvor man stadig kender (eller husker) fondsstifteren.

(2) Lovgivning tager altid tid, og problemet er present. Medens man venter på lovgivning, bør Civilstyrelsen vise lydhørhed og tillade konkrete overførsler fra de bundne aktiver til fondens uddelingskonto. Det vil ikke kræve nogen begrundelse fra fondens side – ud over de dårlige tider – men fondsbestyrelsen skal være klar over, at beløbet skal uddeles over en kortere årrække, f.eks. 2-3 år. Hvor meget der skal overføres til uddelingskontoen, må afgøres konkret ud fra fondens størrelse, dens indtægter og vedtægtsmæssige forpligtelser, men kodeordet bør som nævnt være lydhørhed hos myndighederne. Hvis Civilstyrelsen vil spares for (ganske) mange sager, der hurtigt vil dukke op i Viborg, kunne det ske i et samarbejde mellem forvaltningsafdeling og fondsbestyrelsen – f.eks. ud fra nogle generelle retningslinjer, udstukket af Civilstyrelsen. Denne opgave vil passe fint ind i de arbejdsopgaver, der i øvrigt påhviler en forvaltningsafdeling, se herved også den følgende artikel.

3. Siden 2016-artiklen har der også fra anden side været rejst spørgsmål om ændring af de nugældende regler.

I en besvarelse af Retsudvalgets spørgsmål nr. 1276 (Alm. Del) oplyste justitsministeren under henvisning til en udtalelse fra Civilstyrelsen, at man på grundlag af en konkret vurdering ville opløse en fond, hvis midler andrager 3-4 mio. kr. Civilstyrelsen fandt samtidig, at hvis der politisk var ønske om et højere udgangspunkt, burde det ske ved en ændring af fondsloven (se herom senere i bladet).

Samarbejdet med forvaltningsafdelingen i forbindelse med frigivelse af midler

■ Af professor, lic.jur. **Lennart Lynge Andersen**

1. Oversigt

1.1. Fondsloven (lovbekendtgørelse nr. 2020 af 11. december 2020) indeholder en sontring mellem en fonds *kapitalaktiver* og en fonds *uddelingsaktiver*. Oversigtligt kan man sige, at fondsbestyrelsen ikke må anvende kapitalaktiverne til uddeling og administration, medens det omvendte gælder for uddelingsaktiverne.

Der gælder en række enkeltregler, der alle aktiverer fondsbestyrelsens samarbejde med forvaltningsafdelingen og i visse tilfælde med Civilstyrelsen.

1.2. De væsentligste regler findes i fondslovens §§ 9-10, der har følgende ordlyd:

”§ 9. En fonds bestyrelse må kun med fondsmyndighedens samtykke uddele:

- 1) de aktiver, der forelå ved fondens stiftelse, eller hvad der træder i stedet herfor, og
- 2) de aktiver, der modsvarer overskud, som er henlagt til konsolidering af fondens formue.

Stk. 2. En fonds bestyrelse beslutter, om aktiver, som senere tilfalder fonden som arv eller gave, eller hvad der træder i stedet herfor, skal anvendes til uddeling eller henlægges til fondens formue, medmindre arvelader eller gavegiver har truffet bestemmelse herom. Beslutning herom skal være truffet senest ved regnskabsafleggelsen. Er beslutningen ikke truffet inden dette tidspunkt, henlægges arven eller gaven til fondens formue. I øvrigt finder § 29, stk. 1, tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. Uanset bestemmelsen i stk. 1 kan en fonds bestyrelse uden fondsmyndighedens samtykke uddele aktiver svarende til det foregående regnskabsårs nettokursgevinster, som efter reglerne i kursgevinstloven og aktieavancebeskatningsloven skal medregnes ved opgørelsen af fondens skattepligtige indkomst. Bestyrelsens beslutning om at anvende aktiverne til uddeling skal være truffet inden 6 måneder efter det foregående regnskabsårs afslutning. I øvrigt finder § 29, stk. 1, tilsvarende anvendelse.

Stk. 4. De aktiver, der er nævnt i stk. 1, må kun overdrages eller pantsættes efter regler, der fastsættes af justitsministeren, eller med fondsmyndighedens samtykke, jf. dog stk. 3.

Stk. 5. Den i stk. 1 og 4 nævnte rådighedsindskrænkning skal i videst muligt omfang sikres ved notering, tinglysning eller på anden måde.

Stk. 6. Det kan bestemmes i vedtægten, at de i stk. 1 nævnte aktiver skal anvendes til uddeling i løbet af et nærmere fastsat tidsrum.

§ 10. Medmindre andet er bestemt i vedtægten, skal en fonds midler være anbragt efter regler, der fastsættes af justitsministeren. Fondens midler kan forblive anbragt i den form, i hvilken de er skænket eller udlagt på skifte.”

For anbringelsen (= investeringen) af midlerne gælder p.t. bekendtgørelse nr. 1525 af 28. oktober 2020 om anbringelse og bestyrelse af fondes midler. Bekendtgørelsen er omtalt i artiklen ovenfor.

I nærværende artikel undersøges, hvilke spørgsmål fondslovens §§ 9-10 rejser, når en fondsbestyrelse

... Samarbejdet med forvaltningsafdelingen i forbindelse med frigivelse af midler

ønsker at disponere midlerne. Fremstillingen sker navnlig ud fra det synspunkt, hvem der foretager hvad. Det er i den forbindelse vigtigt at gøre sig klart, hvilke roller der er tale om:

Civilstyrelsen, der organisatorisk hører under Justitsministeriet, er de ikke-erhvervsdrivende fondes tilsyns- og klageorgan. Civilstyrelsen træder i aktion efter klage eller ex officio, f.eks. ved en stikprøve af en fonds årsregnskab. Styrelsens afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed. Man kan ikke klage over en konkret afgørelse til Justitsministeren.

Som hovedregel skal en fonds midler anbringes til forvaltning i en *godkendt forvaltningsafdeling*, der på mange punkter er Civilstyrelsens ”forlængede arm”, men ikke udøver offentlig myndighed som sådan. Aftalen mellem en konkret fond og en forvaltningsafdeling har privatretlig karakter, og forvaltningsafdelingen har ikke de tvangsmidler, som en offentlig myndighed har. Systemet er, at forvaltningsafdelingen orienterer/indberetter til Civilstyrelsen, hvis der er behov herfor.

Forvaltningsafdelingen har som det ses af det følgende en række *kontrollerende* funktioner, hvor udgangspunktet først og fremmest er, at man vejleder fondsbestyrelsen. Foreligger der en potentiel lovkrænkelse, foretages der indberetning.

2. Hovedreglen

2.1. Hovedprincippet findes i fondslovens § 9, stk. 1. Når fonden er i gang, vil stamkapitalen (kapitalen ved stiftelsen) have mistet noget af sin betydning, idet der efter nogle år vil være et (nyt) regnskabsmæssigt billede, hvoraf fremgår hvad der henføres til de to kategorier.

Fondsbestyrelsen må kun anvende uddelingsaktiverne. Ønsker man at anvende dele af kapitalaktiverne, kan det kun ske med fondsmyndighedens (Civilstyrelsens) samtykke. Forvaltningsafdelingen kan ikke give dispensation, og omvendt skal forvaltningsafdelingen føre kontrol med, at § 9, stk. 1, overholdes.

Det er ikke denne artikels emne at behandle administrativ praksis om frigivelse af midler, men det bemærkes, at der næsten aldrig gives samtykke til anvendelse til administration m.v., medens praksis med hensyn til frigivelse til uddelingsformålet også er restriktiv.

2.2. I 2014 indsatte man i fondslovens § 9, stk. 2, følgende ordlyd:

”Uanset bestemmelsen i stk. 1, nr. 2, kan en fonds bestyrelse uddele de aktiver, som senere tilfalder fonden som gave, hvis gaven udgør et ubetydeligt beløb efter fondens forhold, og det klart må antages at have været gavegivers ønske, at gaven skal anvendes til uddeling.”

... Samarbejdet med forvaltningsafdelingen i forbindelse med frigivelse af midler

I 2019 – ved lov nr. 81 af 30. januar 2019 – ændredes § 9 på ny. § 9, stk. 1, nr. 2, blev ophævet, og man ændrede § 9, stk. 2, til den ordlyd, der er gengivet ovenfor.

Begge lovændringer tog sigte på at skabe større klarhed over stillingen for særligt indsamlede midler. Der skete ikke ændringer vedrørende opdelingen i bundne midler, og midler, der skal anvendes til uddeling. Bestemmelsen har efter min bedømmelse kun betydning for et fåtal af fonde, idet det mest er foreninger, der lever af indsamlede midler, men der findes også fonde. Ændringerne er omtalt i nr. 5/2014 og nr. 7/2020 af dette blad.

Der opstår samme spørgsmål som omtalt nedenfor. Hvis fondsbestyrelsen har valgt at placere arven/gaven – uden umiddelbart at foretage uddeling – er der tale om *placering af likviditet*, medmindre der er gået så lang tid, at midlerne – via bestyrelsesbeslutning eller pålæg fra Civilstyrelsen er overgået til den bundne kapital – kun kan frigives efter § 9, stk. 1. Det kommer herved i betragtning, at fondes midler skal placeres forsvarligt og bedst muligt, sammenholdt med anbringelsesbekendtgørelsens § 2, stk. 1, og at der derfor kan være grunde til at placere i f.eks. obligationer, hvis uddelingen ikke står lige for. Her må det antages, at frigivelsen kan ske efter bestyrelsesbeslutning, og hvis det kræver salg af papirer er forvaltningsinstituttet bemyndiget til at sælge efter fondsbestyrelsens instruks.

2.3. Reglen i § 9, stk. 3 (tidligere stk. 2) stammer fra 1992 og har en anden begrundelse. Fondsbestyrelsen fik adgang til at foretage uddeling af aktiver, såfremt der efter kursgevinstloven (og senere aktieavancegevinstloven) opstod nettokursgevinster, der ellers ville blive inddraget i beskatningen. Beslutningen skal træffes senest 6 måneder efter regnskabsårets afslutning.

Praksis ligger helt klar. Fondsbestyrelsen træffer en beslutning, og hvis der ikke er likviditet, instrueres forvaltningsafdelingen om at sælge de fornødne papirer. Civilstyrelsen involveres ikke, og forvaltningsafdelingen er garanten for, at der ikke anvendes midler ud over de, der er hjemlet efter § 9, stk. 3.

2.4. Den næste variant findes i fondslovens § 9, stk. 6, også gengivet ovenfor. Det er de såkaldte kapitaluddelende fonde. I denne situation er der i vedtægten foretaget en klar og tydelig opregning af, at fondsbestyrelsen er bemyndiget til at anvende (dele af) kapitalen, f.eks. 1/20 hvert år eller 10 % hvert år. Her gælder samme procedure: Fondsbestyrelsen træffer en beslutning og instruerer forvaltningsafdelingen om at sælge de fornødne papirer. Civilstyrelsen involveres ikke, og forvaltningsafdelingen er garant for, at der ikke anvendes midler ud over de, der er hjemlet efter § 9, stk. 6.

2.5. En yderligere variant findes i de tilfælde, hvor Civilstyrelsen har tilladt, at en fond opløses over en kortere årrække, typisk 1-3 år. I dette tilfælde er bindingen af midlerne sket ved fondsmyndighedens tilladelse, og forvaltningsafdelingen foretager det fornødne i takt med fondsbestyrelsens beslutninger.

3. Det er en klar konklusion, at regelsættet kræver et samarbejde mellem fondsbestyrelsen og forvaltningsafdelingen. Det bør ikke være en uoverkommelig opgave, men analysen har vist mig, at de personer, der udarbejder årsregnskabet, og revisorerne (der jo i en række tilfælde er ansat i forvaltningsafdelingen) måske bør løfte en større pædagogisk opgave, end tilfældet har været.

Forvaltningsinstituttets reaktion på denne udfordring findes i artiklen ndf. under overskriften ”Fondsbestyrelsen skal huske”.

Fondsbestyrelsen skal huske

■ Af kontorchef. **Marlene Vestergaard**

1. Forvaltningsinstituttet er opmærksom på, at der kan være et behov for mere information og tættere samarbejde med fondsbestyrelserne.

Forvaltningsafdelingen har bl.a. til opgave at sikre en klar adskillelse mellem den bundne (*kapitalaktiver*) og den frie kapital (*uddelingsaktiver*). Det sikres ved oprettelse af en kapitalkonto og et tilhørende depot, til de bundne midler og en afkastkonto, til de frie midler. I årsregnskabet er aktiverne ligeledes adskilt i balancen. Er der et mellemværende mellem de to aktivtyper, fremgår det af mellemregningen. Der findes tre scenarier, som kan resultere i en mellemregning:

- a) Konsolidering, hvor midler flyttes fra den frie til den bundne kapital
- b) Frigivelse af nettokursgevinster hvor bundne midler flyttes fra den bundne til den frie kapital
- c) Fejl hvor f.eks. gebyrer o.l. er blevet hævet fra kapitalkontoen, tilhørende den bundne kapital, men korrekt burde have været hævet fra afkastkontoen, tilhørende den frie kapital

Det er Civilstyrelsens opfattelse, at en fond ikke bør have en mellemregning, hvorfor dette må tolkes som, at mellemregningen skal udlignes umiddelbart efter årsregnskabet godkendelse.

1.1. Modtager en fond, en *arv* eller *gave* er det vigtigt, at fondsbestyrelsen forholder sig til, hvad arvelader eller gavegivers hensigt er. Fremgår det ikke klart af testamentet eller gavegivers instruktion, vil midlerne som hovedregel tilgå den bundne kapital. Der er dog den undtagelse, at såfremt arven/gaven udgør et ubetydeligt beløb efter fondens forhold,

og det klart må antages, at have været gavegivers ønske, at midlerne bliver anvendt til uddeling, kan fondsbestyrelsen træffe beslutning herom.

Fondsbestyrelsen skal altså være meget opmærksom på ordlyden i forbindelse med modtagelse af arv og gaver. Det vil være tilrådeligt at kontakte fondens forvaltningsafdeling eller revisor, ved tvivl eller hvis fonden bliver kontaktet af en arvelader eller gavegiver, inden denne har nedfældet sine ønsker.

Har en fond modtaget en arv eller gave til videre uddeling, vil disse midler tilgå den frie kapital. Det er her vigtigt for fondsbestyrelsen at huske, at en fond som hovedregel ikke må have flere frie midler, end hvad der svarer til et års indtægter (renter og udbytter). Dette gælder uanset om fonden har placeret midlerne i investeringer eller kontant. Fondsbestyrelsen skal sikre sig, at midlerne bliver uddelt jf. fondens formålsparagraf.

Er midlerne ikke blevet uddelt, kan Civilstyrelsen via pålæg, forlange midlerne flyttet til de bundne midler. Bestyrelsen kan uden Civilstyrelsens godkendelse, flytte en del af midlerne fra den frie til den bundne kapital, ved en beslutning om at konsolidere. En konsolidering uden Civilstyrelsens godkendelse, må ikke overstige, hvad svarer til 25 % af årets nettoindkomst, jf. Civilstyrelsens vejledning.

Det er her vigtigt at holde sig for øje, at der ovenfor refereres til konsolidering og ikke til det skattemæssige konsolideringsfradrag på 4 %, som en fond kan opnå ved uddeling af almenvelgørende eller almennyttige uddelinger.

1.2. I forbindelse med *nettokursgevinster* er det afgørende, at forvaltningsafdelingen og fondens

... Fondsbestyrelsen skal huske

revisor informerer fondsbestyrelsen om de skattemæssige og likviditetsmæssige muligheder og konsekvenser. En opgave som historisk set ikke altid er blevet løftet med lige stor succes.

Problemet er navnlig, at regnskaberne kan forekomme uoverskuelige, fordi de bygger på et – indforstået – koncept, hvorefter alle fondsbestyrelser ønsker at spare mest muligt i fondsskat.

Der er to årsager til at forvaltningsafdelingen og revisor udarbejder regnskaberne efter dette koncept. Den primære årsag er, at hvis ikke fonden overholder sit uddelingskrav jf. fondsbeskatningsloven

§ 3 stk. 3, vil fondens aktier og aktiebaserede investeringer overgå fra realisationsprincippet til lagerprincippet, i det år fonden betaler skat. Dette vil besværliggøre styringen af fondens likviditet yderligere, idet ikke realiserede kursgevinster, da vil blive indregnet i årets skattepligtige indkomst. Den sekundære årsag er, at det antages, at en fond er sat i verden for at uddele, ikke for at betale skat. Konsekvensen af dette koncept er, at i år med store nettokursgevinster eller lav uddelingsaktivitet, vil der i regnskabet blive afsat store hensættelser.

Ønsker fondsbestyrelsen at frigive en del, eller hele årets nettokursgevinster, skal denne beslutning

... Fondsbestyrelsen skal huske

være truffet, senest 6 måneder efter regnskabsårets afslutning og fremgå af et bestyrelsesreferat.

1.3. Som nævnt har fondsbestyrelsen via fondsskatningsloven mulighed for at foretage skattemæssige *hensættelser*. Det betyder, at fondsbestyrelsen forpligter sig over for SKAT til at foretage uddelinger svarende til hensættelsen, inden for de næste 5 år, der er altså tale om en gældsforpligtelse.

Forvaltningsafdelingen og fondens revisor, bør påtage sig opgaven med at sikre, at fondsbestyrelserne forstår hvad hensættelserne dækker over, sikre at der er likviditet nok til at kunne indfri dem, samt informere om hvornår hensættelserne udløber.

Inden for de seneste år er bl.a. Forvaltningsinstituttet begyndt, at vise en note i deres regnskab, hvor tidligere års hensættelser, årets hensættelser og årets anvendte hensættelser, fremgår.

I forbindelse med udsendelse af årsregnskabet, udarbejder Forvaltningsinstituttet et følgebrev, hvor fondsbestyrelsen bl.a. bliver gjort opmærksom på hensættelser, uddelinger, nettokursgevinster og den likviditetsmæssige status.

1.4. For *kapitaluddelende* fonde, har fondsbestyrelsen mulighed for at uddele midler fra den bundne kapital jf. fondens vedtægter, uden godkendelse fra Civilstyrelsen. Det er vigtigt, at fondsbestyrelsen har sat sig grundigt ind i, hvordan kapitalfrigivelsen skal forløbe jf. fondens vedtægter.

Står en fondsstifter for at skulle formulere en instruks vedr. kapitalforbrug, kan det være en god ide at spørge en forvaltningsafdeling til råds. En mindre hensigtsmæssig formulering i vedtægten, kan betyde, at den sidste uddeling bliver

uforholdsmæssig stor eller, at fonden bliver tvunget til opløsning i utide.

1.5. Er en fonds bundne kapital af en sådan størrelse, at afkastet ikke længere står mål med uddelingsformålet, kan den bundne kapital frigives, efter forudgående godkendelse af *opløsning*, fra Civilstyrelsen. Civilstyrelsen tillader som hovedregel opløsning af fonde med en bunden kapital på op til 4 mio.

Civilstyrelsens afgørelse om opløsning og tidshorisont, afhænger af den fremsendte ansøgning. Forvaltningsinstituttet hjælper gerne i forbindelse med udarbejdelse af ansøgningen. Det er Forvaltningsinstituttets erfaring, at en ansøgning bør have særlig fokus på afkast, overholdelse af uddelingsparagraffen samt evt. argumentation for forlængelse af tidshorisonten, som typisk er 1-3 år.

2. Som det fremgår ovenfor, har Forvaltningsinstituttet igennem de senere år erkendt, at der ligger en større opgave i at rådgive og råde fondsbestyrelserne generelt og i særdeleshed omkring hensættelser samt frigivelse af midler.

Forvaltningsinstituttet ønsker at løfte denne opgave, gennem et øget samarbejde og dialog med fondsbestyrelserne.

Nogle nyheder på fondsområdet

■ Af professor, lic.jur. **Lennart Lynge Andersen**

Der offentliggøres praktisk taget ikke administrative afgørelser på fondsområdet. Viden må søges andre steder.

1. I det svar, som justitsministeren afgav til Retsudvalget den 29. maj 2020, oplyses, at Civilstyrelsen er indstillet på i fremtiden på grundlag af en konkret vurdering at opløse en fond, hvis midler andrager op til 3-4 mio. kr. Civilstyrelsen vil ved afgørelsen lægge vægt på fondens alder og formål.

Denne ændring af praksis må hilses velkommen, selv om den ikke løser det mere grundlæggende problem. Det afspejler en udvikling, hvor man på få år er gået fra 1 mio. kr. til den nugældende grænse. Det fremgår af udtalelsen, at Civilstyrelsen finder, at en yderligere regulering bør ske ved en lovændring.

2. Det oplyses i samme svar, at Justitsministeriet er indstillet på at nedsætte et udvalg, der skal se på en revision af fondsloven. Dette udvalg er nu nedsat med afleveringsfrist ved udgangen af 2022.

Udvalgets kommissorium kan læses på Justitsministeriets hjemmeside. Det fremgår heraf, at en væsentlig begrundelse for nedsættelsen er kampen mod hvidvask og terrorfinansiering. Dette synspunkt vil formentlig komme som en overraskelse for de fleste, der har beskæftiget sig med fondsområdet. Af noget større interesse er det, at der som en anden begrundelse for nedsættelsen peges på lavrenteproblemet, der har været omtalte i flere artikler i dette blad i tidens løb, senest ovenfor.

Det har længe været et ønske bl.a. fra min side, at der blev foretaget et "serviceeftersyn" af fondsloven.

Jeg vil læse udvalgets betænkning med interesse, men nærer bekymring for, at nedsættelsen vil indebære, at man udskyder nødvendige ændringer – navnlig fondenes lavrenteproblemer.

3. Ved lov nr. 1179 af 8. juni 2021 er der foretaget ændringer i ligningslovens § 7, nr. 22 vedrørende godkendte sociale fonde. Beløbsgrænsen er for uddelinger, der foretages fra den 1. juli 2021 forhøjet fra 10.000 kr. til 15.200 og således, at der i fremtiden foretages en regulering efter personskattelovens § 20.

Der er tale om en længe ventet ændring, der indebærer, at uddelinger fra en godkendt fond nu er skattefri for modtageren, så længe uddelingen ikke overstiger 15.200 kr. Med andre ord er der tale om en stigning på mere end 50 %. Det er fortsat reglen, at uddelingsbeløb over (nu 15.200 kr.) medregnes til den skattepligtige indtægt.

Der er ikke foretaget yderligere ændringer, se i øvrigt nedenfor under næste punkt.

4. Skattestyrelsen har ved skrivelse af 22. april 2021 truffet afgørelse vedrørende forståelsen af ligningslovens § 7, nr. 22.

Det hedder i den konkrete fonds formålsbestemmelse, at fonden skal yde støtte til en komponist, fortrinsvis en trængende. En jazzmusiker eller revykomponist kan ikke komme i betragtning. Indtægterne skal i øvrigt fortrinsvis anvendes til udgivelse af en nærmere anført komponists efterladte værker, som måtte være egnede til udgivelse.

I indkomståret havde fonden uddelt 10.000 kr. til en moderne nethandel med webspeed, der

... Nogle nyheder på fondsområdet

beskæftigede sig med ”klassisk musik, roots music, musikbøger, grind og gys.”

Skattestyrelsen fandt, at uddelingen ikke opfyldte betingelserne i ligningslovens § 7, nr. 22.

Det giver ikke anledning til tvivl, at den pågældende uddeling falder uden for fondens vedtægtsbestemmelse, og at den var i strid med ligningslovens § 7, nr. 22. Når der alligevel er grund til at fremhæve afgørelsen skyldes det to forhold:

- Skattestyrelsen antager i afgørelsen, at ”det at være en trængende komponist ikke i sig selv udgør en nærmere beskrevet social vanskelig situation, hvorfor det ikke opfylder bestemmelsen om at støtte enkeltpersoner socialt.” Efter min bedømmelse savner denne vurdering holdepunkter.

- Skattestyrelsens sanktion er at tilbagekalde fondens godkendelse efter ligningslovens § 7, nr. 22, hvorfor fonden er slettet på listen over godkendte fonde.

Det forekommer at være en drastisk sanktion, navnlig hvis det er en førstegangs forseelse. Civilstyrelsens udgangspunkt på fondsområdet har mig bekendt været, at man bortset fra grovere overtrædelser af en fondsvedtægt valgte vejledningsinstrumentet og fortalte fondsbestyrelsen, hvorledes reglerne var. Det gælder selvsagt ikke, hvis bestyrelsen har beriget sig selv o.l.

Hvorledes udvikler "kampen mod værgemål" sig og hvorfor?

■ Af professor, lic.jur. **Lennart Lyngé Andersen**

1. Temaet

1.1. "*Kampen mod værgemål*" er et tema, jeg har anvendt nogle gange. Kernen i temaet er, at man – d.v.s. samfundet – forsøger at komme uden om anordning af værgemål, hvis der kan sættes noget hensigtsmæssigt i stedet. Det er et tema, der er blevet aktuelt i de senere år, ikke mindst p.g.a. prognoserne om, at eksempelvis demenssygdomme er i hastig udvikling.

Artiklen "Fremtidsfuldmagter – begreb, lovgivning og forvaltning" i dette blad nr. 7/ 2020 s. 9 ff indeholdt først og fremmest en gennemgang af den nye lovgivning om såkaldte *fremtidsfuldmagter*.¹ I lovens forarbejder fremhævede man bl.a., at en person selv kan træffe bestemmelse om, hvem der skal varetage (først og fremmest) hans/hendes økonomiske og personlige forhold, frem for at der udpeges en værge og etableres et værgemål. Artiklen tog også sigte på at rejse spørgsmålet, om loven i sin helhed er så uklar, at det må overvejes, om en fremtidsfuldmagt er det rette (juridiske) instrument til at håndtere de konflikter, loven særligt har haft for øje. Der er lovet en lovevaluering i september 2022, men det afklarer ikke, hvor dybt man vil grave i problemerne.

Det ligger fast, at 2016-loven blev gennemført for at aflaste borgerne og samfundet for en stigning i antallet af værgemålssager.

Et væsentligt spørgsmål er, hvem man bør udpege som fremtidsfuldmægtig. Her kan man med rette

tale om selvbestemmelse, idet valget af fremtidsfuldmægtig suverænt ligger hos fuldmagtsgiveren, men vedkommende bør tage en række forhold i betragtning ved udpegelsen, herunder aldersforskellen mellem hovedmanden og fremtidsfuldmægtigen. Familieforholdene kan spille en væsentlig rolle, selv om lovens enkeltregler ikke er særligt familierelaterede. Opgaven lettes ikke af, at mange stiftere tilsyneladende foretrækker at oprette en fremtidsfuldmagt på et tidligt tidspunkt af tilværelsen, se herom også nedenfor.

Bortset fra den viden, der har aflejret sig hos de advokater m.v., der rådgiver seriøst om lovgivningen, ved man ikke meget om udviklingen i reglerne. Der offentliggøres ikke administrativ praksis. Det ligger dog klart, at der oprettes mange fremtidsfuldmagter i disse år. Ved udgangen af 2020 var der oprettet mere end 90.000 fuldmagter, og ca. 900 fuldmagter var sat i kraft. Tinglysningsretten offentliggør kun årstal.

1.2. Der kan være grund til at repetere følgende fra 2020-artiklen:

En fremtidsfuldmagt kan stiftes med henblik på økonomiske forhold og/eller *personlige* forhold. Fremtidsfuldmagten oprettes digitalt i det såkaldte Fremtidsfuldmagtsregister via en digital selvbetjeningsløsning, og oprettelsen skal vedkendes for en notar. Der er udstedt bekendtgørelse nr. 1068 (senest ændret ved bekendtgørelse nr. 322 af 26. marts 2019), der indeholder de nærmere regler om oprettelsen. Efter § 3 kan en person, der i henhold til andre regler er fritaget for at modtage digital post fra det offentlige, oprette en papirbaseret

¹ Lov nr. 618 af 8. juni 2016. Loven er trådt i kraft den 1. september 2017.

... Hvorledes udvikler "kampen mod værgemål" sig og hvorfor?

fremtidsfuldmagt, der skal underskrives personligt i et af Familieretshusets afdelingskontorer. Med hensyn til offentlighed/aktindsigt gælder efter § 9, at en fremtidsfuldmagt ikke er offentlig tilgængelig. Kun udsteder, Familieretshuset og domstolene har adgang til Fremtidsfuldmagtsregisteret, så længe fremtidsfuldmagten ikke er sat i kraft.

En fremtidsfuldmagt skal for at være virksom *settes i kraft*. Herom bestemmer lovens § 4, at ikraftsættelse sker ved, at anmodning herom indgives til Familieretshuset. Anmodningen fremsættes af hovedmanden (hvilket ofte ikke vil være realistisk) eller af fremtidsfuldmægtigen. Det forudsættes, at der – om muligt – har været en dialog mellem hovedmanden og fremtidsfuldmægtigen om ikraftsættelsen. Hvis hovedmanden protesterer, kan en anmodning ikke behandles, og i givet fald må andre foranstaltninger overvejes. Også hovedmandens nærmeste pårørende har adgang til at protestere mod, at der sker ikraftsættelse. I så fald må Familieretshuset træffe afgørelse herom.

Anmodningen om ikrafttrædelse skal som hovedregel vedlægges en lægeerklæring om hovedmandens tilstand.

Efter fremtidsfuldmagtslovens § 21 fører Familieretshuset tilsyn med fremtidsfuldmægtigen. Dette tilsyn har almindelig forvaltningsretlig karakter, og Familieretshusets afgørelse kan indbringes for Civilstyrelsen som klageinstans. Klageberettiget er fuldmagtsgiver, dennes ægtefælle eller samlever, og fremtidsfuldmægtigen, herunder subsidiære fremtidsfuldmægtige, men ikke andre pårørende. Klagefristen er 4 uger, sammenholdt med § 29.

Familieretshuset tilsyn kan på ingen måde sammenlignes med det løbende økonomiske tilsyn, som man udøver med værgernes administration.

Tilsynet med fremtidsfuldmægtigene betegnes som "hvilende", idet iværksættelsen i praksis kræver en henvendelse udefra.

2. Hvad indebærer temaet "kampen om værgemålet"?

2.1. I en nylig udkommet bog om fremtidsfuldmagter² har jeg peget på, at der kan hævdes at foregå en *kamp om værgemålet*. Det er dette punkt, der uddybes nedenfor.

Indledningsvist er der grund til at pege på, at såvel fremtidsfuldmagten som et værgemål tager sigte på at beskytte/servicere de persongrupper, der p.g.a. sygdom m.v. ikke selv kan varetage deres interesser. Der er tale om forskellige retlige instrumenter, men det er ikke unaturligt, at man har fokuseret på fuldmagten som et måske egnet instrument. Man kan hævde, at det har man gjort i årevis, ikke mindst ved brugen af en såkaldt generalfuldmagt. I forarbejderne til fremtidsfuldmagtsloven er der gjort meget ud af at pointere – nærmest om et refræn – at en fremtidsfuldmagt er en frivillig ordning, der bæres af autonomi og selvbestemmelse for dem, der ønsker en sådan ordning. Ordningen er således som udgangspunkt privatretlig. Herved ses en klar modsætning til værgemålet, der sker ved en judiciel akt og er undergivet en offentlig regulering. Man kan vælge at etablere en fremtidsfuldmagt, medens etableringen af et værgemål kræver, at der godtgøres et behov for denne foranstaltning. Der føres tilsyn med en værges dispositioner, og i en række tilfælde kræves Familieretshusets samtykke til dispositionen.

Et af problemerne er, at det nævnte refræn ikke holder vand, når man læser fremtidsfuldmagtsloven.

Skal man vurdere temaet på grundlag af lovbestemmelserne er det let at se, hvad der har givet

2 Lennart Lynge Andersen: Fuldmagt og fremtidsfuldmagt – Nye synsvinkler (2021)

... Hvorledes udvikler "kampen mod værgemål" sig og hvorfor?

inspiration til ordvalget i temaet. Der er adskillige punkter, hvor argumentationen for et givent forslag er, at man vil undgå et værgemål. Lovgiver var selvsagt opmærksom på, at forholdene – det vil navnlig sige hovedmandens sygdom og tilstand – kan udvikle sig på en sådan måde, at der må skrives til et værgemål, men man ønskede at tilbyde et produkt, der i mange tilfælde kunne erstatte værgemålet. Privatretten står over for den offentlige ret.

Problemet er blot, at det endelige lovgivningsmæssige resultat må fortolkes således, at anvendelsen af en fremtidsfuldmagt ikke er den privatretlige vare, som lovbemærkningerne taler om. Fremtidsfuldmagtsloven er blevet fyldt med regler, der typisk har hentet inspiration i værgemålsloven og den tilhørende forvaltningsret. Man har ikke fået den lovede privatisering.

Nogle eksempler er karakteristiske for lovgivers metode og tilgang til løsning af væsentlige spørgsmål:

- Stiftelses- og ikrafttrædelsesfasen kan ikke fraviges. Loven anviser en ganske tung procedure, hvis regler alle er offentligretligt begrundet.
- Som nævnt inddrages den ikraftsatte fremtidsfuldmagt under forvaltningsretten. Det indebærer jo i hvert fald en væsentlig anden ordning, end den der kendes ved almindelige fuldmagter. Der er i øvrigt mulighed for stifteren til at dekretere et privat tilsyn efter ikraftsættelsen, men dette kan ikke erstatte det offentlige tilsyn.

Som nævnt kan de hidtidige statistiske oplysninger m.v. tyde på, at en del fremtidsfuldmagter etableres på et tidligt tidspunkt af stifters liv. Det kan være

... Hvorledes udvikler "kampen mod værgemål" sig og hvorfor?

en fornuftig disposition, men det må ikke skygges for, at regelsættet er ganske ufleksibelt. Vedkommende kan ganske vist tilbagekalde dispositionen, herunder stifte en ny fremtidsfuldmagt. Denne fremgangsmåde kræver, at stifter (stadig) er kontraktabil. Når man når tidspunktet for ordningens ikraftsættelse, er dette ikke længere muligt (stifter er ikke længere kontraktabil), og der er ingen garanti for, at "tingene passer sammen". Jeg advokerer derfor for indførelse af en revisionsmulighed, således der gives fremtidsfuldmægtigen mulighed for i samarbejde med familien og Familieretshuset at ændre uhensigtsmæssige bestemmelser i fremtidsfuldmagten. Med de nuværende regler er der en risiko for, at fremtidsfuldmagten ikke kan anvendes i praksis, og i så tilfælde er den nærliggende mulighed anordning af et værgemål.

Da jeg første gang formulerede temaet om konkurrencen mellem fuldmagt og værgemål var det bl.a. præget af, at praktikere havde hæftet sig ved, at nogle kommuner (klart) foretrak værgemåls-løsningen, navnlig ud fra et synspunkt, at der var mere orden i værgemålssystemet. Vi har endnu ikke praktiske erfaringer med hensyn til rækkevidden af dette synspunkt, men det er et spørgsmål, der bør tages i betragtning ved den kommende lovevaluering.

Endelig er der grund til at pege på, at der er en væsentlig forskel på de to fuldmagtstyper i henholdsvis fremtidsfuldmagtslovens § 9 og § 10. § 9 om fremtidsfuldmagt i økonomiske forhold vedrører typisk forholdet til de finansielle institutioner, formueforvaltning, administration af stifters faste ejendom(me) og tilsvarende retligt prægede dispositioner. I § 10-fremtidsfuldmagten knytter bemyndigelsen sig i langt højere grad til fuldmagtsgivers person og helbredstilstand. Således som lovbemærkningerne er udformet, er der tale om en repræsentationsordning, der ikke ligner de fuldmagtsretlige dele af § 9-fremtidsfuldmagten.

Oversigt over pengeinstitutter som samarbejder med Forvaltningsinstituttet

Arbejdernes Landsbank
BankNordik
Borbjerg Sparekasse
Broager Sparekasse
Danske Andelskassers Bank
Djurslands Bank
Dragsholm Sparekasse
Fanø Sparekasse
Faster Andelskasse
Frørup Andelskasse
Frøs Sparekasse
Frøslev Møllerup Sparekasse
Fynske Bank
GrønlandsBANKEN
Hvidbjerg Bank
Klim Sparekasse
Kreditbanken
Lollands Bank
Lægernes Pensionsbank
MERKUR, Den Almennyttige Andelskasse

Middelfart Sparekasse
Møns Bank
Nordfyns Bank
PenSam Bank
Ringkjøbing Landbobank
Rise Flemløse Sparekasse
Rønde Sparekasse
Skjern Bank
Sparekassen Balling
Sparekassen Bredebro
Sparekassen Danmark
Sparekassen Djursland
Sparekassen for Nr. Nebel og Omegn
Sparekassen Kronjylland
Sparekassen Sjælland-Fyn
Sparekassen Thy
Stadil Sparekasse
Sønderhå-Hørsted Sparekasse
Totalbanken
Vestjysk Bank

Forvaltningsinstituttet
for Lokale Pengeinstitutter

Forvaltningsinstituttet for Lokale Pengeinstitutter
Toldbodgade 33 · Postboks 9019 · 1022 København K · Tlf. 3369 1777 · Fax 3314 9796
E-mail: forv@forv.dk · www.forvaltningsinst.dk